

Izjava vseh čestitav. Uredništvo in upravnništvo v Trstu, Via S. Francesco d'Assisi 20, I.; v Gorici, via Carducci 7, I. nad. Dopisi naj se pošiljajo na uredništvo. Rokopisi se ne vračajo. Tisk Tiskarne Edinost. Naročnina za celo leto: 15 L.; za pol leta 7.50 L.; posamezna št. 30 stot.

NOVICE

za inozemstvo 30. L. Oglasi, za 1 mm višine in širokosti 1 kolone (65 mm): za trgovske in obrtne oglase 50 stot., za osmrtnice, zahvale, poslana, vabila L. 1.20, oglase denarnih zavodov L. 2.— Mali oglasi: 30 stot. za besedo, najmanj L. 3.—

Vzhod

Vsa Evropa gleda na Vzhod, na ogromno azijsko celino, kjer v milijonskih narodnih vre, kipi in sili spoznanje na dan. Spoznanje, da se je treba otresti vsakega vpliva, da je kitajski narod dovolj velik in močan, da si sam kuje svojo srečo in usodo.

Nam Evropejce je Vzhod nekaj bajnega, velikega, bitje, ki ga je narava obdarila s silno močjo, toda otroško, mehko dušo. Odkar je prišlo belo plemo v dotik z rmenim, so Evropejci zažugljali te ogromne neizčrpne in neprebuje ne množice ljudi. S strahom je Evropa pričakovala dan, ko se bo rmeno plemo prebudilo iz nezavestnega sna in bo zahtevalo pod sočnim nebem enake pravice kot jih so uživali Evropejci. Nemci so že pred vojno govorili o «rmeni nevarnosti», ki preti belim plemenom. Razumljivo je, da so Nemci govorili o «rmeni nevarnosti», če pomislimo, da je morala priti vendar ura, ko so se Kitajci zavedli svojega trpljenja in izkoriščanja.

Kitajska duševna kultura gotovo ne zaostaja nič za evropejsko. Po starosti jo celo prekaša in znano je, da je Vzhod duševno močno vplival na Evropo. Ko so Evropejci polagoma prihajali na kitajsko tla, je mogel kitajski narod evropski duševni kulturi postaviti nasproti svojo duševno kulturo; toda Evropejcem Kitajci niso bili kos v pogledu materialne kulture. To se pravi, da niso imeli onih tehničnih priprav, ki se jim imajo Evropejci zahvaliti za svoje uspehe pri podjarmljenju prirodnih narodov. In tako se je zgodilo, da so evropske velevalsti zavladale v resnici v kitajskem cesarstvu. Evropejci so uživali razne predprave, ki so seveda razburjale domače prebivalstvo.

Imperijalistične težnje Anglije v Aziji so prevladoval nad ostalimi evropskimi državami. Toda že v prejšnjem stoletju je angleška velesila naletela na nevarnega tekmeča — Rusijo, ki si je z vso močjo prizadevala oslabiti položaj Anglije na vzhodu. Tako je

bilo za časa carske Rusije. Njene politike v tem pogledu ni izpremenila niti sovjetska Rusija. Znan resnica je, da so bili Rusi vedno prvoborniki za ideje svobode in človečanstva. Povsem razumljivo je, da so se sovjeti vrgli z vso silo svoje agitacije na kitajsko deželo, da vsejejo v kitajskem narodu seme zlate svobode in neodvisnosti, zlasti ker bi s tem prizadejali angleškemu imperijalizmu težek udarec. Seme je šlo v klasje in dandanes pošilja Anglija z velikovnem vojaštvom na Kitajsko, da se vzdrže na mestih, pridobljenih z nasiljem in krivico. Ko je videla Anglija svoje interese tako ogrožene in ker je vedela, da sama ne bo mogla zavirati kitajskega gibanja, je poslala vsem velesilam noto, v kateri jih je pozivala za enoten nastop proti kitajskim nacionalistom. Doživela pa je bridko razočaranje: vse velesile so odklonile enotni nastop z izgovorom, da se nočejo vmešavati v kitajske notranje zadeve.

Prva je bila Japonska, ki je izjavila, da se ne misli vtikati v notranje zadeve kitajskega naroda. Njej je sledila Francija in Severnoameriške združene države. Anglija dobro ve, da ji je to nepriliko povzročila Rusija; in časopisi so odločno zahtevali, naj se prekinejo vsaki diplomatski in gospodarski stiki s sovjeti. Treznejši listi so odsvetovali tak korak, ker bi Anglija izgubila na ta način veliki in dobičkanosni ruski trg za prodajo svojih industrijskih izdelkov, prekinjenje diplomatskih stikov bi pa Rusijo prav nič ne bolelo. Zadnja trdnjava Angležev na Kitajskem je Šangaj, pred katerim se zbira kitajska nacionalistična armada. Angleži pošiljajo z mrzlično naglostjo svoje čete v ogroženo mesto, ker hočejo braniti svoje interese. Na drugi strani pa uvideva angleška vlada, da je njen položaj obupen in hoče rešiti to vprašanje mirnim potom.

Tudi ko bi se prizadevanje kitajskih nacionalistov rešilo brez preliivanja krvi belega plemena, je eno gotovo: Kitajci so si priborili na svetu svoj kos pravice in nihče jim ga ne bo mogel več odreči.

Novice iz vsega sveta

ŽALOSTNA PREDIGRA POROKI.

V videmski pokrajini je prišlo te dni do velike nesreče, ki ji je bila vzrok — tako se domneva — neprevidnost. Mlad par je po treh letih vztrajne ljubezni sklenil, stopiti pred oltar. Na dan poroke sta se zarocenca že zgodaj podala v cerkev, spremljana po sorodnikih in prijateljih. V največjem veselju so se svatje bližali cerkvi. Nenadoma pa so spremljevalce prestrašili streljanekega mladeniča, ki je bil sam med svati. Izstrelil je par strelcev v znak veselja, a njegova neprevidnost je imela žalostne posledice. Eden izmed strelcev je namreč zadel mlado nevesto v hrbet — in jo smrtno ranil. Lahko si predstavljamo žalost in obup navzočih, posebno pa obup mladega ženina, ki je par minut pred nesrečo še sanjal o svoji bodočnosti...

ŽALOIGRA LJUBOSUMNOSTI.

Te dni se je dogodila na Siciliji, v pokrajini Catania, velika družinska nesreča, ki je imela svoj izvor v nesnovani ljubosumnosti mladega komaj 25-letnega moža, ki je brez vsake podlage že dolgo časa dolžil svojo ženo nedovoljenih zvez. Razume se, da so ti neprestani očitki mučili ženo, ki se je zavedala svoje popolne nedolžnosti v pogledu moževih podtikanj. Tako je prišlo pred kratkim do ponovnega izbruha moževe ljubosumnosti, ki je imel pa to pot tra-

gične posledice. V svoji razburjenosti je zabrusil svoji trepetajoči ženi v obraz, da se je za trdno odločil zapustiti hišo, ker da mu je odslej nemogoče še nadalje skupno bivati z ženo, ki mu je nezvesta. Ubožica je ponovno dokazovala svojo nedolžnost in goreče prosila svojega moža, naj ostane pri njej. A vse njene prošnje so bile zaman; mož je vztrajal pri svojem sklepu. Tedaj je žena v svojem obupu pograbila sekiro in jo zagnala v možovo glavo. Posledica — mož se bori s smrtjo, a ženo zasledujejo oblasti.

NOVO SREDSTVO ZA USPEŠNO POBIJANJE ANGLEŠKE BOLEZNI.

Neki nemški vseučilišni profesor je te dni na nekem svojem predavanju javno oznanil, da se mu je posrečilo najti sredstvo proti angleški bolezni.

Učenjak je s svojim sredstvom že napravil več uspešnih poskusov. Skupno z nekim drugim profesorjem sta poskusila sredstvo pri rahličnih podganah, ki so se v treh tednih popolnoma izlečile. Strokovnjaki smatrajo sedaj, da je najdeno sredstvo za pobijanje angleške bolezni in da se odpira zdravstvu z njim nova doba v razvoju higijene človeškega zdravja.

Spomnite se „Šol. društva“!

Tedenski pregled

ITALIJA.

16. januarja so se v Milanu sestali bivši voditelji Generalne delavske zveze. Kakor znano, so bili vodje te zveze pred tedni razpustili svojo ustanovo. V Milanu so se zbrali, da razpravljajo o sedanjem socialnem položaju v Italiji, predvsem glede na veliko reformo, ki jo je izvedel fašizem s svojim sindikalizmom. Na tem sestanku so bivši voditelji delavstva sprejeli celo vrsto sklepov in resolucij, ki sestavljajo izjavo, katero so objavili skoro val listi.

Izjava pravi tako-le: Moramo računati z dejstvom, da je fašizem že nastaljen. Čeprav se morda s sedanjim položajem ne strinjamo, moramo vendar priznati dejstva in ne smemo izvesti napram fašistovskim socialnim reformam sovražnega stališča. Kakon o sindikalnih organizacijah in uvedbi karte dela je po našem mnenju drzen poskus. Smatramo pa za našo dolžnost, da pri tem poskusu sodelujemo. Ustanovili bomo Udruženje bivših organizatorjev, ki bodo s kulturnim delom podpirali prizadevanja fašizma.

To so glavne točke te izjave. Pod njo je bilo podpisanih sedem uglednih bivših voditeljev delavske zveze.

Eden izmed njih je v pogovoru z novinarji dejal, da mislijo izdajati v vrhu izvedbe kulturnega udejstvovanja revijo «Problemi dela» in delavski list «Delo».

Italijansko časopisje je sprva sprejelo in pozdravilo z zadovoljstvom to spreobrnjenje, ker navsezadnje je izjava bivših delavskih organizatorjev vendar-le precejšen uspeh fašizma. Ko prvih znakov zadovoljstva in veselja pa je začelo časopisje kritične presoje izjavo in reklo je, da je to delo, kot so si na zamislili spreobrnjenci, preveč oddaljeno od resničnih gospodarskih potreb delavskih mas.

JUGOSLAVIJA.

Komaj je bil Uzunović sestavljen svojo vlado, pa sta mu že dva ministra podala ostavko. Ni pomagalo nobeno Uzunovićevo prigovarjanje, oba sta vztrajala pri svojem sklepu. Ministra sta izjavila, da sta odstopila, ker jim ne ugaja, da se posameznim ministrstvom dajejo ob vsaki vladni krizi dragi ministrom. Tako se zgodi, da prevzame minister, ki je imel recimo preje portfelj za narodno zdravje in ki se je uvedel v svoje posle, v novi sestavi vlade portfelj za pošte in brzojav, kar je v veliko škodo upravi.

Nova vlada, ki jo podpirajo tudi Nemci, je izdala obširen načrt za svoje delovanje. Predvsem pravi v svoji deklaraciji, da je posvetila največjo pažnjo rešitvi gospodarske krize. V tem oziru si je postavila podroben načrt.

Ko se je Uzunovićevo vlada predstavila narodni skupščini, je dobila od nje zaupnico. Za vlado je glasovalo 143 poslancev. Politična javnost je pričakovala, da bo min. predsednik podal pred skupščino poročilo o zunanjih političnem položaju, kar pa se ni zgodilo.

Sedanja vlada nima trdne večine. Prestala bo brez dvoma hude ure, ko bo v narodni skupščini prišel v razpravo državni proračun.

Nemška.

V soboto je bil v nemškem državnem zboru zopet živahen dan. Prišlo je do incidentov in burnih prizorov, kar je za zadnje čase v nemškem parlamentu pogosta stvar.

Po otvoritvi se je zastopnik vlade imel govor o razpletu krize in sestavi vlade. Za njim je stopil na govorniški oder socialist Landsberg, ki je izrekel proti notranjemu ministru težka očitanja. Rekel je, da je imenovani minister bil udeležen pri organizacijah, katerih namen je zrušitev republike.

Jasno je, da so njegove besede zadele na velik odpor pri vladni večini, opozicija pa je pritrjevala. Notranji minister je koj nato podal kratko pojasnilo, kar pa je povzročilo velik hrup na levi. Posredovati je moral sam Marx, ker pa ni veliko zaleglo

in je predsednik moral prekiniti sejo.

Po zopetni otvoritvi se je vršilo glasovanje za zaupnico Marxovi vladi. Za vlado je padlo 235 glasov, proti pa 174.

Portugalska.

Portugalska je ognjena zemlja, na kateri mora biti za prebivalce neprijetno življenje. Če dospe kaka vest iz te države, potem gotovo poroča, da je izbruhnila vstaja. Vstajo povzroča tak nezadovoljen general ali pa polkovnik. Revolucij so menda navajeni kot vedrega neba.

Pretekli teden je svet zopet zvedel, da se je nekemu polkovniku zljubilo uprizoriti revolucijo, ki se kaj lepe širi. Nezadovoljnejem se je pridružila vojna mornarica, republikanska garda, pehota in celo policija. Podobno je, da bodo vstaji zmagali. Aretirali so namreč že dva ministra.

V glavnem mestu države Lisboni se bojujejo vstaji in vladne čete.

Dnevne novice

IZSELJEVANJE V AVSTRALIJO, MEKSIKO, KANADO, JUŽNO AMERIKO IN FRANCIJO

Nedeljska «Edinost» je prinesla podatke o izgledih izseljevanja v omenjene dežele. Ker se zadnje čase naši ljudje v veliki meri selijo, nadejajoč se v tujini boljšega zaslužka, posnemljemo poročila tudi mi. Hočemo pokazati našim ljudem, da drugod z zaslužkom ni nič boljše.

Pogoji delovnega trga v Avstraliji niso taki, da bi mogli v veliki meri rabiti delavcev iz Italije. Kdor nima tam doli v Avstraliji dobrega in zanesljivega znanja, se mu odločno odsvetuje, da bi se podal tja doli. Sam generalni izseljeniški urad za Italijo je odredil, da se smejo vkrcati na ladje samo oni izseljenci za Avstralijo, ki imajo pozivnice od kakega podjetja, sorodstva ali temu podobnega v Avstraliji. Brez te pozivnice se sme vkrcati samo 40 oseb na mesec. Kaj pomeni to pri tako silnem izseljevalnem toku Italije, ki znaša stotisoče letno, si lahko vsakdo misli. Praktično se torej lahko selijo v Avstralijo samo oni, ki imajo kako pozivnico iz Avstralije.

V Meksiku so take gospodarske in politične prilike, da se ljudje ne morejo izseljevati tja v masah. Delavci-izseljenci morajo imeti kako pozivnico iz Meksike od tamkajšnjih podjetij.

Iste odredbe veljajo tudi za Kanado s to razliko, da se v Kanadi smejo naseliti samo kmetje in pa služabniki (hlapci, dekle itd.).

Kot smo že poročali, je ustavljeno vsako nabiranje delavcev za Francijo radi silno slabih delovnih razmer in razsajajoče brezposelnosti.

Edino v južno Ameriko se lahko še naseljujejo naši delavci brez posebnih ovir. Naših ljudi je tam doli že na desettisoče in je ni skoraj naše vasi, kamor bi ne prihajala pisma o razmerah v Južni Ameriki. Nekatera se glasijo povoljno, toda le nekatera, večina izmed teh pisem pa priča o težkem, neumornem delu, ki prinaša le najpotrebnejše za življenje. Na prihranke večina šele čaka.

IZGUBLJENA PREMIČNINA.

Vsaka naša kmečka hiša je imela pred vojno cel kup knjig: od Zgodeb sv. pisma, slovenskih večernic pa do nedotaknjene Pameti in vere. Vojna odškodnina nam tega ni nadomestila. Poskrbimo, da z vsakoletnim članstvom pri «Goriški Matici» dosežemo, da bomo zopet imeli to dragoceno premičnino našega slovenskega doma.

POSLANEC DR. WILFAN ZA NAŠE KULTURNE ORGANIZACIJE

Našega poslanca dr. J. Wilfana je sprejel državni podtajnik za notranje zadeve Suardo. Naš poslanec je predložil drž. podtajniku primere, ki dokazujejo, kako se ovira delo naših kulturnih organizacij. Državni podtajnik je obljubil, da bo preiskal posamezne primere, ki mu je o njih dr. Wilfan predložil poročila.

Prepričani smo, da se bo naše kulturno delovanje odslej olajševalo, kar bo vzradostilo naše ljudstvo.

EVEZA MLADINSKIH DRUŠTEV V TRSTU

je priredila pret. nedeljo, 6. t. m., v dvorani Tina di Lorenzo v Drahberjevi palači ples pod pokroviteljstvom g. dr. Ivana Marija Čoka. Prireditelj je v vsakem pogledu uspela sijajno. Obisk je bil nad vsako pričakovanje povoljen, zlasti je bilo opaziti tudi več krasnih narodnih noš, po večini iz tržaške okolice, iz Brega in iz Istre, kar moramo posebno toplo pohvaliti. Po odmoru se je pod vodstvom pokrovitelja plesalo tudi narodno kolo. Vsa zabava, ki je pokazala, kako velike simpatije uživa naša mladina v javnosti, je potekla v najlepšem redu, in dela čast prirediteljem.

LJUDSKO GLEDIŠČE TRGOVSKI DOM V GORICI

V soboto, 12. t. m., ob 21. uri in v nedeljo, 13. t. m., ob 15.30 uri se uprizori Cankarjev «Hlapec Jernej» v Skrbinskovi dramatizaciji. To je prva uprizoritev popolnega Hlapca Jerneja v Julijski Benečiji. Sploh si je goriški oder nadel velevažno in hvalevredno nalogo, da seznani naše ljudstvo posebno z našim največjim pisateljem Cankarjem. To smo opazili že lansko leto, ko sta se z največjo skrbnostjo uprizorili dve njegovi deli in sicer: «Jakob Ruda» in «Kralj na Betajnovi». Naše ljudstvo bo znalo ceniti velevažen pomen prizadevanja goriškega odra. V «Hlapcu Jerneju» nastopa skoro ves goriški ansambel. Režira in igra glavno vlogo g. Košuta.

SEZNAM DAVKOV NA UPORABO CESTE

Prefekturni komisar tržaške občine naznanja, da je izložen od 2. do 16. februarja t. l. prvi dopolnilni seznam plačevalcev davka za uporabo cest za l. 1925.

Prizadeti si lahko ogledajo seznam v zgoraj označeni dobi vsak dan od 9. do 13. ure v davčnem uradu mestne občine (mestna palača, I. nadstropje, vrata št. 28).

Proti vpisu v seznam je dovoljen priziv na občinsko komisijo, kateri mora biti napisan na kolovrnem papirju za 2 liri in predložen občinski upravi v teku 20 dni po zadnjem dnevu objave ali po dnevu, ko je bil vročen ugotovljeni list.

POSTAVNE MERE PO JAVNIH LOKALIH

Kr. odlok od 26. aprila 1926. št. 1142 določa, da so raztegnjene s 1. januarjem t. l. določbe čl. 64. metričnega pravilnika tudi na nove pokrajine.

Po teh določbah se mora vršiti po javnih lokalih prodajanje vina, mleka itd. izključno v mericah, ki so žigosane, tako da je prepovedana raba sedanjih posod (steklenic itd.), ki nimajo žiga o overovljenju. Lastniki javnih lokalov bodo morali torej si nabaviti postavno določene mere v množini, ki jo zahtevajo njihovi obrati, katere bodo nadomestile sedanje mere.

NA OKNO TRKA PTIC DROBAN (nar. pesem)

na vaše duri pa poverjenik Goriške Matice. Odprite mu duri, vpišite se med člane Goriške Matice, da vzleti med vas prijazna družina Matičnih knjig na jesen kot trop ptic seljivk.

Kršitve teh določb bodo imele za posledico zaplenbo protipostavnih mer in ovadbo sodni oblasti.

JUGOSLOVENSKI GEN. JANKO VUKOTIČ UMRL

V petek je umrl v Beogradu armijski general Janko Vukotić. Pokojni je bil rodom Črnogorec. Študiral je vojno šolo v Italiji in se vrnil po končanih študijah v domovino, kjer je hitro napredoval. Vedno se je zavzemal za ujedinjenje Jugoslovenov, ki ga je tudi dočkal.

Njegov pogreb, katerega se je udeležil sam kralj, mnogi vojaški in diplomatski dostojanstveniki, se je vršil na državne stroške.

KMETIJSKI IZLETI

Ilirsko-Bistriški okraj gotovo prednjači v gospodarskem življenju v naši pokrajini, kajti v tem okraju so naši kmetovalci in živinorejci združeni v močno združenje in imajo veliko smisla za napredek v gospodarstvu, kar dokazujejo pogosti sestanki, na katerih razpravljajo o gospodarstvu še tičočih stvareh. Pa tudi izlete, ki imajo namen proučevanje kake gospodarske novosti, (kot na pr. izlet k živinorejcu Kocjanu) prirejajo ti naši gospodarji. V listih se čita, da tudi drugod prirejajo take izlete; tako je pred kratkim naredila tak izlet kmetijska nadaljevalna šola v Biljah.

Važnost takih izletov je velika. Gospodar, ki je morda čital v gospodarskih listih o kaki novi stvari v kmetijstvu ali živinorejstvu, ne bo znal to tudi udeleževati ali pa bo imel gotove predsodke, kajti «stara navada, železna sraka»; zato pa je potrebno, da se na lastne oči prepriča o koristi v listu nasvetovane «novotarije». Tu bo tudi na licu mesta spoznal vse potrebno v vseh podrobnostih, da ne bo potem doma zgrešil in tako za vedno osvojal morda ravno stvar, ki bi mu prinesla največjo korist.

Zato svetujemo vsem našim gospodarjem, da se le pridno udeležujejo takih gospodarskih izletov.

TUDI UČITELJI

bodo hodili isto pot kot naši železničarji in sodni uradniki. Morali bodo tudi oni zapustiti naše kraje in oditi na svoja nova službena mesta v stare pokrajine. Prva učiteljica, ki jo je doletela ta usoda je gospodična Kati Boštjančičeva, ki je morala nenadoma odpotovati v Mestre pri Benetkah in pustiti svoje dosedanje mesto v Ajdovščini.

ZRAKOPLOVNA ZVEZA MED BENETKAMI IN RIMOM

V soboto teden je italijanski zrakoplov odletel iz Benetk proti Rimu. To je bil poskusni polet zrakoplovne proge med obema imenovanima mestoma, ki je nadaljevanje proge Dunaj-Benetke. Tako bo mogel potnik v najkrajšem času dospeti iz Dunaja v Rim, kajti pot Benetke-Rim z zrakoplovom bo trajala malo več kot tri ure.

Pri sobotnem poskusnem poletu pa zrakoplov ni potreboval samo treh ur, marveč celih 4 in pol, to pa radi skrajno slabega vremena; megla, dež in veter so prisilili pilota, da je moral pristati pred svojim ciljem. Šele po polurnem čakanju je mogel zrakoplov nadaljevati svojo pot.

Književnost in umetnost

«NAŠ GLAS»

Izšla je prva številka tega našega družinskega lista z mnogovrstno vsebino in v okusni opremi. Po pravici povedano: nisem toliko pričakoval! List me je nad vse zadovoljil in presenetil.

Vsebinska je obširna (32 strani) in zares zanimiva. Na uvodnem mestu priobčuje Lojz Kraigher lepo povest «Matej in Matilda», ki se

bode v prihodnji številki nadaljevala. Nato sledi Bucikova karikatura: France Bevk. Albert Sirok pa nam v sestavku: «Pri Francetu Bevku» poroča o obisku, ki ga je napravil pri našem goriškem pisatelju Bevku. — France Bevk priobčuje ertico «Nevšečen dogodek», Ivo Lazarič «O smesku cveča u ljubavi prema zvuku», Ivo Mihovilović pesem «Pesma o mojoj cesti» in pesem «Pesma osamljenog čoveka» in Stano Kosovel pesem «Motiv iz tvornice». Nato sledijo razni pripovedni sestavki, kakor: Ivan Vouk: «Na mejniku dveh svetov», Marijana Kokaljčeva: «Lovski blagor», Karlo Kocijančič: «Plavž ponoči»; Slavko Slavec pa ima tu lepo pesem «Tassov hrast». Drago Godina obravnava v članku «Na dnevnem redu» važno gospodarsko vprašanje in obljublja, da nam bode v prihodnjem članku govoril o novem denarnem sistemu z blagovno podlago. Pod oddelkom «Sport in telovadba» priobčuje Rado Fač kratko notico, Mirko Luin pa strokovnjaško razpravo o sportu pod naslovom «Lahka atletika». Ta članek se deli na več delov in sicer: Uvod. 1) Sportnik — Telo sportnikovo. 2) Življenje sportnikovo. 3) Damska lahka atletika. Priporočam posebno našim sportnikom in onim, ki se za sport zanimajo, da naj temeljito prestudirajo to razpravo, ki se bo še nadaljevala. — Pod rubriko Književnost piše Kocjan pod naslovom «Materi» o dvanajsti številki lanskega «Ženskega sveta» in jo priporoča vsem, ki je niso še čitali. Na platnicah ocenjuje Febus drugi zvezek leposlovne knjižice «Božična pesem v prozi» in prvo številko letošnje «Mladike». List zaključujejo (na platnicah) tri izvrstne naloge, za katere je razpisana tudi nagrada v znesku L 50.—.

Kakor se torej vidi, je vsebinska lista kaj raznovrstna in zanimiva. «Naš glas» ni več samo dijaško glasilo, kot je bil v prejšnjih dveh letih, ker je letos postal prava družinska knjiga.

Naj ne bo društva in ne slovenske družine, ki bi ne bila naročena na naš družinski list.

«Naš glas» izhaja vsak mesec na 32-ih straneh in stane za vse leto L 16.—, za pol leta L 8.—, za četrtletje pa L 4.—; posamezna številka stane L 2.—. Naslov uredništva in uprave je: Trieste, Casella postale 348.

Gorski.

ALI JE BUBIKOPF ZDRAV ALI NE?

To in še drugo ter ali se sme nositi po zimi majce, bodo čitali naročniki Goriške Matice v drugem zvezku Barčarjeve zdravniške knjige. Je pa s to knjigo kot z boleznijo. Če greš pravočasno k zdravniku, ozdraviš, če se te dni naročiš na knjige Goriške Matice, jih dobiš v bodoči jeseni, če ne, pa ne.

NA DELO ZA GORIŠKO MATICO!

Z letošnjim letom stopa «Goriška Matica» že osmič med slovensko ljudstvo v Julijski Krajini in je izdala za leto 1927 sledeče knjige:

1. Koledar; 2. «Zdravje in bolezen v domači hiši»; 3. «Pasja dlaka»; 4. «Naši kraji v preteklosti»; in Sv. Frančišek Asiški kot fakultativno knjigo.

Za leto 1928 pa bo izdala «Goriška Matica» spodaj navedene knjige:

1. Zdravje in bolezen v domači hiši, II. snopič. Spisal dr. Just Barčar. Kdor bo vzel v roke I. snopič tega znamenitega dela, ki smo ga letos izdali, bo le s težavo pričakoval nadaljnih snopičev, dokler ne bo imel pred seboj celotnega dela, ki bo po svoji vrednosti iz leta v leto odtehtalo vrednost vplačane svotice.

2. Tičarjev Tone, povest. Spisal —st—. Kdor bo hotel brati lepo povest našega ljudstva in naše zemlje, poljudno in z vso srčno toploto pisano, bo moral vzeti to

povest v roke, ki jo je pisal dober poznavalec našega ljudstva in našega jezika. V tej knjigi bosta dodani še dve povesti od istega pisatelja in sicer «Štefan izpod Skal» in «Pepe s Krasa».

3. Zgodovina naših domačih živali in pitomih rastlin. Spisal Gabrijel Majcen. V tem spisu nas seznani pisatelj, odkod in kako so prišle posamezne živali in pitome rastline v naše kraje. Knjiga se bo priljubila vsem posebno še kmetiskemu ljudstvu, ki bo spoznavalo, kako so sodelovale živali in rastline pri tem, kar je polagoma ustvarjalo našo sedanjo kulturo.

4. Kot zadnja knjiga bo izšel vsakoletni «Koledar za leto 1928», prijatelj naših družin, zrcalo domačih in svetovnih dogodkov v sliki in besedi. Koledar ne bo zastajal za prejšnjimi letniki, ampak ga bo po možnosti prekašal.

5. Kakor vsako leto, bomo izdali tudi prihodnje leto eno fakultativno knjigo, ki jo bodo dobili naročniki za doplačilo L 3.—. In sicer izdamo kot peto knjigo zgodovinski roman iz srednjega veka «Nebesna znamenja», ki ga je spisal France Bevk. V njem bo narisano trpljenje našega ljudstva v davnih stoletjih, ko so morali opravljati grofom tlake in desetine, a tudi marsikatera vesela slika bo vpletena vmes. Ker bo knjiga obširna (nad 160 strani), je treba doplačati L 3.—.

Končno bomo skušali kot letos razveseliti našo mladino zopet s kako mladinsko knjigo.

Cena prvim knjigam bo letošnja in sicer L 5.—. Kdor naroči še roman «Nebesna znamenja» doplača L 3.—.

Naročniki morajo vplačati naročnino ob vpisu. Le v izrednih slučajih sme poverjenik pristati na to, da naročnik plača naročnino ob prejemu knjig. Gg. poverjeniki dostavijo «Goriški Matici» od vsakega naročnika L 4.50 oziroma L 7.50, tako, da ostane njim kot mala odškodnina za trud, katerega bodo imeli z nabiranjem naročnikov in za razdeljevanje knjig, L 0.50.

Knjige za leto 1928 izidejo v mesecu oktobru 1927 in bodo dostavljene kakor vsako leto gg. poverjenikom na najbližje železniške odnosno avtomobilne postaje. Za prevozne stroške doplačajo člani 20 cent. ob prejemu knjig, ali pa že takoj pri vpisu.

Sveta narodna dolžnost vseh je, da se z vsemi močmi zavzamejo za razširjenje «Matičnih knjig» in da razpredejo podrobno agitacijo od hiše do hiše, od moža do moža, da se na ta način «Matica» okrepi, osveži in da bo ustrezala namenom, za katere je bila klicana v življenje: učiti, zabavati, izobraževati slovensko ljudstvo v Julijski pokrajini in mu nuditi zdravo in moralno čtivo po nizki ceni.

Književna zadruga «Gor. Matica» Gorica, Via S. Giovanni 6, L

Dopisi

NEKAJ O TOLMINU IN TOLMINČEH

Tolmin zadnje čase stopa nekako v ospredje. To nam dokazujejo časopisi, ki o njem zadnje čase več pišejo in poročajo. Posebno važni sta dve reči, ki ste ga najbolj vznemirili v njegovem pravičnem dremanju: podprefektura, ki pa je strašila le nekaj dni. Pustila pa nam je organe javne varnosti. Vse večje in trajne važnosti je gotovo gimnazija, na katero kakor se vidi oblastva resno mislijo. Toda o tem se je že dovolj pisalo.

Rekel sem, da Tolmin stopa v ospredje in da se vznemirja. Tu pa morem poudariti: Tolmin — ne pa tako Tolminci. Njih vzbudi vsaka stvar in tudi vznemirili jih je težko. Nekaj drugega je, kar zelo zadeva ljudi in posebno še mlajše kroge. V mislih imam razna poročila po časopisih, ki se tičejo sodbe njihovih lepih in nelepkih potez. Sam sem že večkrat imel priliko prisostvo-

vesti takim debatam in to posebno med mladimi, ki so sicer svojo čast kaj spretno branili — toda človek je kmalu dobil utis, da se ti zagovori spirajo na opore oziroma napade, katere so seveda sami zakrivali in jih še vedno zakrivljajo. Nekaj je tu glavno: vedno in vedno nosijo po ustih, da se je treba ozirati na položaj, ki vlada na Tolminskem. To naj opraviči vse! — Ne bo slabo, če si o tem tudi javno pogledamo nekoliko globlje v oči.

Res je, položaj je slab! Rad pa bi, da bi kdo obrnil pogled v preteklost ter jo premočil s kritičnim in nepristranskim očesom. Meni se zdi, da bi našli marsikaj, kar je vredno samoblozbe! — Čudim pa se, da ljudje ravno v tem slabem položaju ne vidijo polje, ki je sicer pusta ledina, na katero pa je treba pripeljati močih in krepkih oračev, ki naj to ledino izholjšajo — gotovo s trudom!

Torej v odgovoru o slabem položaju ni zadostnega vzroka, ki naj opraviči eno mrtvilo, o katerem mislim govoriti. Glavni vzrok je ta, da nečesa manjka — volje in poguma!

Seveda mi na drugi strani vsi ti predsodki ne branijo, da ne bi izpregovoril par besed, ki bodo mogoče padle globoko in našle tudi odpor. Toda odkrit pogled ni nikdar napaden — zato čim globlje bodo zadele te besede, tem boljši bo uspeh tega članka. Jaz sem namreč mnenja, da se v Tolminu vse preveč kima in zdičuje. Zato pač ne bo slabo, četudi Tolminci nekoliko povzdignejo glavo. Temu bo koristil, upam tudi, ta članek, ki ima namen povedati Tolmincem, da imajo tudi oni iste možnosti in sredstva, kakor vsi drugi kraji.

Ne bom govoril o onih lastnostih, ki se skupne vsem Slovincem, le nekaj, in še to prav nakratko naj povem, kar je v Tolminu premalo ali preveč upoštevano:

Prad vsem se Tolminci vse preradi prepuščajo položaju, v katerega jih je pahnila usoda. To se opaža posebno danes in tu je tudi oni izgovor o položaju.

Druga taka napaka, ki je med nami zelo razširjena in vse premalo obsojena, je nekritičnost naših ljudi. Predno se Tolminec nečesa loti, premišljuje toliko časa, da navsezadnje celo pozabi, kaj je pravzaprav mislil. Vse mišljenje in preudarjanje pa zaključuje z večnim položajem, ki pokoplje vse nade in cilje. Tudi dokaz za to trditve je danes še živ, zato ga ni treba iti iskati v preteklost.

Na teh podlagah živi, oziroma spi društveno življenje. Tudi tu ne mislim na preteklost, ki navsezadnje tudi ni posebno svetla. Pogled na današnji položaj pa mi dopušča trditve, da so na Tolminskem mnogo bolj delavne vasi, kakor pa Tolmin sam. Sicer pa o društvenem življenju v tem kraju sploh ni mogoče govoriti. Najboljše društvo je bilo razpuščeno lanske leto, toda kakor je meni znano, je živelo le bolj od tradicij, kakor od resnega dela. Vendar bilo je najboljše društvo! Še o enem društvu oziroma krožku je ostal spomin. To je bila nekaka svetla zvezda na društvenem delovanju. Mislim na Dij. dram. krožek, katerega so ustanovili dijaki. Čeravno ni imel nobenih tradicij in podlag, je vendar častno napredoval. Vzrok da je moral poginiti je bila šola, ki pri dijakih kaj takega ni hotela dovoliti. V svoji kratki dobi pa je prav gotovo razvil najboljše delovanje, kar ga je bilo kdaj na Tolminskem. Reči pa moram še, da je bil tolminski samo po kraji. Ustanovili in vodili pa so ga dijaki došli iz drugih krajev. Domači so ostali le pasivni, ali še to ne vedno. Koristili mu niso nič.

Toda pustimo to. Mogoče bo kdo rekel, da so stare stvari, na katere je čas, da se pozabi. Dobro! Oziroma se torej nekoliko na našo sedanost in mogoče tudi na prihodnost. Oziroma se torej na našo mladino, našo nadebudo mladino, ki je prvobitnica za sedanost in nositeljica nad v bodočnosti. Poiščimo torej ono mladino, ki se na vseh koncih in krajih bori proti konservativizmu in ga izpodriva z novimi idejami. Pa bo mogoče kdo rekel, da to v Tolminu sploh ni mogoče, ker ni konservativizma. Jaz pa bi rekel, da v Tolminu ni ne enega ne drugega. In res! Sam ne vem ali je Tolmin tako ubog na mladih ljudeh, ali pa so mladi ljudje tako ubogi na kaki drugi stvari. Naj bo ono ali drugo: Tolmin nima mladih in resnih delavnih moči! Priznati moram, da so tu tudi častne izjeme.

Toda izjeme. Po njih ne sodimo večine.

Do sedaj sem samo kritiziral. Ker pa nočem, da bi mi kdo očital, da to pač delajo vsi oni, ki vidijo samo napake, svetovati pa ne znajo ničesar. Vendar pa hočem biti še celo toliko predrzen, da hočem v vseh možnostih, s katerimi bi se lahko Tolminci postavili, še enkrat ponoviti vse svoje dosedanje trditve. Na srcu mi leži predvsem mladina, zato eva neko ugotovitev:

Treba bi bilo povzdigniti društveno delovanje, oziroma društveno delovanje ustvariti. Toda to ni mogoče?! Ali pa je to vse, kjer naj se mladina pokaže in uveljavi?!

Se so knjige; toda te se v Tolminu bore malo berejo. Več v bližnjih vaseh, ki so v tem pogledu na častnem mestu.

Se so časopisi; toda tu smo si še na slabšem. Primer: ravno zadnje čase, ko se je agitiralo za «Naš glas», je bil v Tolminu poražen od Zatoimnina (Tolminu najbližji vas) v razmerju 10:24. Ostale napredne vasi pa Tolmin dosegajo; zadnje čase se mladina mnogo (nekje še preveč) zanima za sport in njegove panoge. V Tolminu o tem še ni sledu. Mogoče pa se to Tolmincem zdi prenemarno. Plešejo pa le radi in še prav radi. Bo pač kje drugje vzrok.

Tolmin je kakor nalašč ustvarjen za turizmo. Osebo poznan samo še en večji kraj, ki je radi tega zanimiv, to je Bovec. O tolminskih turistih pa nam dovolj govorijo spominske knjige na gorah. Ali bolje: o tolminskih hribozcih zapisne knjige molčijo. Ne rečem! So tudi izjeme. Pa le nekaj in še te največ v starejših vrstah. — Isto je tudi s smučkanjem.

Lahko bi postavil: in tako dalje. Toda: dovolj!

Povedal sem glavno. O malenkostih drugih ali pa kdo drugi!

B. V.

Ako še nisi poskusil

testenin PEKATET, kupi jih zanesljivo prave, so le v pol in en kg zavojih z gornjo znamko. So izvrstna, nedosežna jed!

PODBRDO.

Cesta je že toliko popravljena, da se lahko pripelje z avtomobilom v Podbrdo. Seveda je popravljena le za silo, ker treba je počakati gorkejših dni, ko se bo lahko delalo tudi s cementom.

Drugače pa se naša mladina prav rada suče. Včasih na Bači, drugič v Trtniku, tretjič v Podbrdu, tako da ne zmanjka nikoli zabave vrtečemu se človeštvu. «Kaj za to ako naše kmetije gredo rakovo pot! Naj le gredo, samo da se mi lahko sučemo, pa je vse v redu.» Tako, bržkone, misli večina naše mladine. Pijača in ples, to je skoraj izključna zabava teh ljudi. Seveda je tudi nekaj izjem, a te so prav redke. Fantje mislijo da niso fantje ako ga ob nedeljah nimajo nič pod kapo.

Pust je v deželi in kdo zameri mladini, ako malo poskoči, a da se vrtil skoraj vsako nedeljo, to je pa že čez mero. Današnja doba zahteva treznih ljudi in ne zapravljalcev. — Upajmo, da bo končno naša mladina uvidela, kaj ji koristi in ne bo brez premisleka zapravljala prisluženih novcev.

IDRIJA.

Španska bolezen je ponehala. Šole so pričele zopet redno z delom. Ravnotako kino, ki ima vedno dovolj obiskovalcev, posebno otrok ob popoldanskih predstavah. Tu bi bilo dobro, da stariši malo pazijo na otroke. Ravno lepih reči se otrok ne bo navadil tam. Ker smo ravno pri kinu bi rad omenil še nekaj. Koliko denarja gre tu. Kako korist imamo od tega? Nisem ravno hud sovražnik kina ali hudo je videti, kako se tu zapravlja denar, ki ga za lepe knjige, časopise, revije ni.

Vreme se je nekoliko spremenilo. Imeli smo kakih deset dni krasno in mrzlo vreme, tako da je zopet oživel na cesti ki pelje na Kovačev rovt. — Po kratkem lepem vremenu, smo pa dobili zopet sneg in kislo vreme. Pa upamo, da bolezn ne bo prineslo.

Zadnje čase se čuje, da se bo odprl zopet naš hram — gledališče. Ako je to resnica, bi bilo svetovati igralcem, da bi se zopet združili in pričeli z delom. Kako duševno hrano bi nudili našim ljudem, menda ni treba povdarjati. Oni, ki so za to poklicani, na delo.

«Naš glas» je vzbudil mnogo zanimanja. Kdor se še ni naročil, naj se požuri.

VOJSKO NAD IDRIJO.

Ze dolgo ni bilo glasu iz naše goriške vasi. V gospodarskem oziru smo skoraj enaki vsem našim vasetem v deželi. Davki nas, tarejo največ.

Od povsod se čuje o izseljevanju, pri nas smo v tem oziru na dobrem. Fantje in moške imajo delo doma. Povečini služijo v gozdovih. Za to jim ni treba misliti na izseljevanje. In lahko so veseli. Od katere strani pa smo že dobili od izseljencev dobrih novic?! — Največji zaslužek dajo pri nas gozdovi. Seveda, tudi tu bomo morali biti previdni, da se ne bomo v bližnji bodočnosti kesali. — Tudi živinoreja bi pri nas dobro uspevala, ako bi bilo malo več zanimanja zanjo. Zato bi bilo nasvetovati vsem kmetovalcem, da se naročijo na «Gospodarski vestnik», kjer bi dobili navodila za umno živinorejo. V tem oziru bi bilo dobro, da bi se večkrat zbrali skupaj, čitali «Gospodarski vestnik» in druge take članke iz naših časopisov, razpravljali v naših gospodarskih potrebah. Uspeh bi bil gotov. Seveda ne takoj, ker vsaka stvar zahteva šole.

Pred kratkem nas je zapustila gđ. učiteljica Poldka Kosova. Dobila je odpustno postopanje. Zelo jo bomo pogrešali. Šla je vsakemu na roko z različnimi nasveti. Zahvaljujemo se ji za vse, kar nam je dobrega storila. Obenem ji želimo vse najboljše na novem mestu.

Bliža se občni zbor našega prosvetnega društva «Planinca». Udeležiti se ga moramo vsi člani, ker to je naša dolžnost. Pokazati moramo, da imamo zanimanje, veselje do prosvete do izobrazbe. Koristili bomo s tem društvu največ pa sebi. Sedanji odbor je pokazal vztrajnost v delu. Od lanskega leta, to je od ustanovitve društva do danes, je imelo društvo dve prireditvi, ki sta dobro uspeli. V zadnjem času so bile prireditve onemogočene. Ali upamo, da bo prišel čas, ko bomo zopet lahko pokazali, da živimo. Na notranje delovanje ne smemo pozabiti. Sestanki bi morali zopet pričeti. Pomenkovati se o tem in onem in se s tem učiti. Pred očmi moramo imeti vedno cilj, ki smo si ga zahtevali ob ustanovitvi.

IZ DEKANOV.

Pretekli mesec nas je zapustil tukajšnji občinski komisar doktor Hecceg; odšel je proč na tih, tako kot je prišel. Na njegovo mesto pa je bil imenovan za komisarja dosedanji tukajšnji nadučitelj g. Mastrachio. (Zadnje «Novice» so po pomoti poročale, da smo dobili drugega poteštata.) Prejšnji g. komisar je nastopil službo občinskega komisarja že lanske leto, ko je bil razpuščen dotedanji občinski svet, ki mu je načeloval pok. Grižon. Od takrat do danes se je v naši vasi, oziroma občini, mnogo izpremenilo, kmalu po prihodu je prejšnji g. komisar odpravil slovensko govorico iz občinskih uradov, za tem je dal pribiti po gostilnah razglase, s katerimi prepoveduje peti protidržavne in protifašistovske pesmi. Do tukaj ni nič takega, ker da se prepovedje protidržavne in protifašistovske pesmi, se strinjamo tudi mi, ali da se prepoveduje nedolžne slovenske, ljubavne pesmi, kot je n. pr. «Cvetočih deklic» in še druge take,

in da se te smatrajo protidržavnim, ali protifašistovskim, tega ne moremo razumeti in se nam ne zdi nikakor prav. Omeniti moram še, da smo za časa njegovega poslovanja dobili tudi mesečne semnje, kateri se vrše na 9. vsakega meseca, a so radi premajhne reklame prav klavni in niti omembe vredni; saj še iz sosednjih vasi ne vedo, da se tukaj vrše mesečni semnji, kaj pa iz oddaljenih! Trebalo bi vsaj malo reklame po časopisih in kaj letakov, kot delajo druge vasi potem bi morda že šlo bolje.

Upamo in želimo, da bi g. novi komisar upošteval želje in običaje občinarjev ter nepristransko vodil posle občinskega komisarja v blaginjo cele občine, ker le s tem si pridobi zaupanje in spoštovanje vseh treznih in zdravo mislečih občinarjev.

Dekanski.

IZ DOLA V ISTRIL

Dolgo časa ni bilo v «Novicah» glasu iz naše vasi. Dovolite, g. urednik, da napišem par vrstic. Nikakor ne mislite, da smo izumrli, smo kakor pijanec v vreči. Kar nas najbolj tare so visoki davki in doklade. Radi slabega vremena je zastalo poljsko delo. Na nekaj ne smemo pozabiti. Imamo poljskega čuvaja, ki vrši svoje službo z veliko, morda preveliko, gorečnostjo. Ljudje se včasih pritožujejo, doslej pa ni nič pomagalo.

IZ ROČINJA.

Po vseh vaseh so prej ali slej obnovili v vojni razrušene cerkve, nam se pa to do zadnjega časa ni posrečilo. Imeli smo mašo in vsa cerkvena opravila v zasilo zgrajeni leseni baraki. Sedaj smo po prizadevanju našega gospoda župnika doživeli vendarle obnove cerkve. V pondeljek smo se zbrali vsi farani, da prisostvujemo neobičajni cerkveni slovesnosti. Prečastiti knez nadškof je ob prisotnosti duhovnikov iz sosednjih far in ob velikem številu vernikov posvetil naš novi božji hram.

Cast našim pevcem, ki so z izbornim petjem pripomogli slavju do popolnega uspeha. Še mnogo let se bo vsak izmed nas spominjal tega dne.

V naši vasi gre življenje kaj mirno mimo nas. Nekoliko ljudi se je izselilo tudi od tu, drugi pa živimo v delu in trudu. Imamo dve društvi, ki sta v zadnjem času obnovili delovanje. Tudi naše konsumno društvo dobro uspeva. Iz vseh krajev naše dežele smo čuli vesti o neuspehu konsumnih zadrug, tako da je že marsikdo začel dvomiti nad zadrugami. Mi smo pa prepričani in tudi vedno ostanemo da so vse zadruge, ki imajo zrelo članstvo in pametno vodstvo, ne samo možne, ampak velikega gospodarskega pomena.

Poslano *)

ZAHVALA.

Podpisana Ana Cupin se tem potom iskreno zahvaljujem cenjenemu g. Dr. Albert Facchin-u ter njega cenj. gg. asistentom Dr. Josipu Susa in Dr. Lino Lion, ki so me s srečno in vestno izvršeno operacijo rešili trebušnega raka in dveh tvorov, ter me s tem rešili gotove smrti.

Udana

Ana Cupin

Rabujez št. 135 pri Plavjah.

Za članke pod tem naslovom uredništvo odgevarja le toliko, kolikor mu zakon veleva.

JAKOB BEVC - TRST

učarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah

KRONE plačuje višje kot vsi drugi

RAZNA DARILA ZA BIRMANCE.

Pogrebno podjetje „Nuova Impresa“

Odkovane z diplomom, zaslužnim križcem in zlato medaljo

Corso V. E. III 47 - TRST - Telefon št. 14-02

Prilaga vsakovrstne razredne pogrebe, kakor tudi pogrebne prevoze na deželo z železnico, konji in z lastnim posebnim avtomobilom. Velika zaloga krst iz vseh vrst lesa in kovin, vencev, sveč in vseh drugih mrliških potrebščin. Prodaja na drobno in debelo. — Nočna inšpekcija v zalogi (lastni prostori).

ulica Tesa št. 31. - Telefon 14-02x2

Lastnik in upravitelj M. STIBIEL.

Razno

Kako smo se klali v svetovni vojni.

O vseh mogočih stvareh se napravili statistike, pa so napravili tudi račune o načinih pobijanja med svetovno vojno.

Na avstrijsko-srbski fronti je bilo na avstrijski strani od vseh ubitih 70—75 odstotkov ustreljenih s puškimi krogli; 20—22 odstot. jih je umrlo vsled ran, povzročenih po šrapnelih; granate pa so uničile 8—10 odstotkov vseh padlih.

Na soški fronti pa so Avstrijci trpeli drugačne zgube, kajti tu je 50 odstotkov ubitih zgubilo življenje radi granat in min, 28 odstotkov radi šrapnelov in 22 odstotkov od puškinih krogel. Na tej fronti pa jih je dosti umrlo, zadetih od kamenja našega Krasa.

Ko bi se ozirali na sledeče števčke, bi rekli, da se z noži nismo klali, kajti neki zdravnik, ki je imel v svoji oskrbi 1200 ranjencev, pravi, da je bilo med temi samo pet ranjenih s sabljo in 7 z bajoneto; neki drugi pa trdi, da je bilo od 12000 ranjencev, ki so bili v njegovih bolnicah, le trije ranjeni s sabljo in 17 z bajoneto. Moramo pa pripomniti, da so bile rane od noža po večini smrtno in da so ranjenci umirali že na bojnem polju.

Puške in šrapneli so povzročali v odstotkih 10 mrtvih, 10 težkih in 80 lahkih ran. Granate so zadale 10 odst. lahkih ran, 50 odst. težkih in 40 odst. smrtnih. Smrtnih slučajev radi ran, povzročenih po minah ali zadušitvi s plini je bilo le 2 odstotka.

Tako smo se klali. Kdo je temu kriv, pa še sedaj ne vemo.

Tudi amerikkansko.

Američani so v mnogih ozirih ljudje brez primere. Sveto jim je leto, kar jim polni žepe. Zato je pri njih reklama v tako velikih časih kakor v nobeni drugi deželi na zemlji.

Neki mož, ki se je očividno dolgočasil ter skušal ubiti čas z nabiranjem napisov po ameriških grobiščih, popisuje, kaj je odkril na pokopališčih in v grobnicah. Na nekem grobu je čital sledeče: «Tukaj počiva Annie Haykins. Umrla je v dobi, ko ni bila več lepa; če bi bila živela še naprej, pa bi bila brez dvoma rabila za umivanje mila, ki ga izdeluje tvrdka Carton and Son.» Na drugem grobu je čital: «Tu bo snival svoj večni in poslednji sen Gioe Bern, najstarejši član tvrdke Bernestam and Chap, ki danes izvršuje naročila v največje zadovoljstvo svojih odjemalcev.»

Na krematoriju v mestu Massa chusetts pa lahko bereš: «Ako želite, da ne zgorite prekmalu v plamenih, zabelite vašo salato, vsak dan s kisom, ki ga proizvaja tvornica Red-Pills.»

Ti napisi pač dovolj izčrpno pojasnjujejo način ameriškega gledanja na življenje in posmrtnost.

Zaplenjeni Ljening.

«Bosizdat», sovjetska državna založba v Moskvi, je natisnila veliko naklado papirnih preprog, ki jih zelo radi kupujejo bogatejši ruski kmetje in premožnejši mali meščani za okras svojih stanovanj. Neki umetnik si je izmislil poseben jubilejni vzorec za spomin letošnje desete obletnice ruske revolucije, ki bo 10. marca. Vzorec je prikazoval Ljeningovo sliko, letnici 1917-1927 ter sovjetski grb, obstoječ iz kladiva in srpa.

Preproge so začeli prodajati, a nenadoma je bila zaloga zaplenjena in sicer po nalogu najvišje moskovske oblasti. Vodstvo ruske komunistične stranke je namreč izjavilo, da se razmnožitev Ljeningove slike na tapetih nič ne sklada s komunistično etiko. Tovarna, ki je preproge izdelala, ima radi zaplembe 200.000 rubljev izgube. Ruski listi omenjajo, da je ta zaplomba prvi primer konfiskacije Ljeningove slike v teku desetletnega obstoja sovjetske republike.

Senatorjeva raztresenost.

Pred kratkim so na Francoskem volili predsednika francoskega senata. In sicer je bil izvoljen z 238 glasovi Pavel Doumer. Razen tega je bilo pri volitvah oddanih 32 praznih glasovnic in ... ena novčanica za 20 frankov.

Neki senator je namreč pripravil dvoje kuvert. V eno je vtaknil 20 frankov, ta je bila namenjena zborovniemu slugi za novoletno darilo, v drugo pa je dal glasovnico za Pavla Doumerja. V raztresenosti pa je obe kuverti zamenjal.

In tako so dobili v žari bankovec za 20 frankov; sluga ki je našel ku-

verto brez denarja, pa menda ni bil preveč dobre volje.

Drobiž

Albanska vlada je podala ostavko. Ne zna se, zakaj se je to zgodilo.

Na škotskem je koncem preteklega meseca napravil vihar ogromno škodo. V mestu Glasgow je bilo 8 človeških žrtev; okoli 100 oseb pa je bilo več ali manj ranjenih.

Frančiškansko leto se zaključuje 4. oktobra 1927.

Posebno sodišče za razprave proti onim, ki so izvršili protidržavne zločine, je začelo poslovati 1. februarja. Sedaj je na dnevnem redu nekaj manj važnih razprav; 21. t. m. pa se prične razprava proti Zaniboniju, atentatorju na ministrskega predsednika.

Kratko življenje prorokujejo novi jugoslovenski vladi: ima namreč samo dva glasova večine. Najeden zbolí, drugi naj obsedi v kavarni pa je večina — «fuč».

V pokrajini Toskani imajo nič manj ko 390 časopisov.

PREDZNAMBA KMETIJSKIH POSTREBŠČIN

Semenski krompir iz Jugoslavije.

Prva pošiljatev semenskega krompirja «Oneida» iz Jugoslavije je že oddana. Nadaljni pošiljati, ki bo dospela koncem februarja bo cena 90.— Lir franko, zacarinjeno zadnja postaja naročnika. Cene krompirja rastejo. Zamudniki ne odlašajte z naročilom, ker ga proti koncu ne bo mogoče več dobiti.

Žveplo in modra galica. Tega blaga smo naročili le toliko, kolikor dobimo naročil.

Semenski oves iz Češke. Blíža se čas setve, zato prednamujete se pravočasno.

Prednaročila sprejema:

Tržaška kmetijska družba v Trstu, ulica Torre bianca 19.

Seme solate augustane.

Ta vrsta glavate solate je znana pod tem imenom le v tržaški okolici in tu pa tam na Goriškem. Ker se je v inozemstvu ni moglo dobiti, a pri nas se je to seme težko vzgajilo, je Tržaška kmetijska družba poslala vzorec tega semena na neke semenogojске postaje v Nemčijo. Vodja semenogojске postaje je seme izredno hvalil in sklenil za prihodnje leto vzgajati večjo množino. Letos smo prejeli okoli 20 kg tega semena, katerega imamo v razprodaji v naših skladiščih.

Tržaška kmetijska družba v Trstu, ulica Torre bianca 19.

Inženir Sfiligoj s se je pre-pisal v Gorici na Corso Veri 5, II.

ZDRAVNIK

Dr Fran Ambrožič

se je stalno naselil

v št. Petru na Kratu

In ordinira

v Koročevi hiši od 9-12 in od 13-15

SMILAJOD

čisti kri

PRŠNI SIRUP

izborna sredstvo proti kašlju

ELIZIR CHINA

najboljše okrepčevalno sredstvo

Lekarna Castellonov'ch - Trst, Via Giuliani 42

Lastnik: F. BOLAFFIO.

Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“
TRST - Via Giuseppe Caprin šte. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obušalo
cenó a vendar lepo,
ta bo pomislil malo,
se kupil kar na slepo!

In šel bo k „FORCESSINU“,
ki v Trstu vsem od kraja
— ubožcu ali bogatincu —
najboljše čevlje daje ...

Čevlji za delo
L 48.—

Čevlji za delo
L 48.—

Kmetijski stroji

Slamorenice znamke «Mayfart» z verigami raznih velikosti.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA
V TRSTU

Ulica Torre bianca 19, in Raffineria 7.
Telefon 44-39.

Zobozdravnik

Dr D. Sardoč

špecialist za ustne

in zobne bolezni

perfekcioniran na dunajski kliniki

ordinira

v TRSTU

Via Imbriani 16/III. (pri Via S. Giovanni)
od 9—12 in od 3—7 ure

Zobozdravnik

Dr L. Mermolija

sprejema

v GORICI na Travniku 5

II. nadstropje

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in
operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje letič-
nega vnetja vrčev.

Tržaška posojilnica in branilnica

registrirana zadruga z omejenim poročilom

uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torre bianca 19, I. nad.

Sprejema navadne branilne vloge
na knjižice, vloge na tek. račun in
vloge za ček. promet ter obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema Dinarje na tekoči račun
in jih obrestuje po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, me-

nice, zastave in osebne kredite.

Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safes)

Uradne ure za stranke od 8¹/₂ - 13, 16-18

Ob nedeljah je urad zaprt

Telefon št. 25-67.

Najstarejši sloven. denarni zavod

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše

kuhinjske in druge hišne

potrebščine

Iz aluminija, steklovine, lesa, emailirane

prsti itd. CENE NIZKE.

TRST, PIAZZA S. GIOVANNI št. 1

„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“

dvokolesa, motorni „FIAM“ in
belgijske puške se vdohe le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA — Piazza Cavour 9 — GORICA

Mehanična delavnica

Mehanična delavnica